

Kuulamine Riigikogu Kultuurikomisjonis
ja Rahanduskomisjonis

SPORDI RAHASTAMINE
STIPENDIUMID SPORDIS

Spordi rahastamine

Avalik sektor

keskvõimu vahendusel 18 milj. eurot

kohaliku võimu vahendusel 44 milj. eurot

üksikisikute maksed ja tasud 20 milj. eurot

sp.org. majandustegevus 20 milj. eurot

Spordi rahastamine - KOV

Kohalike omavalitsuste rahad sporti – milj. eurod

A	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Invest., renov.	16,9	22,7	22,8	16,6	22,6	13,5	5,8	9,3	11,0
Ülalpid. kulud	7,0	7,9	11,8	13,0	16,2	15,1	18,1	13,9	16,1
Spordi- tegevus	13,0	15,6	18,9	20,2	23,6	20,3	16,8	20,5	17,1
KOKKU	36,9	46,2	53,5	49,8	62,4	48,9	40,7	43,7	44,2

Spordi rahastamine - KOV

Sportimistingimuste ja selleks tarviliku organisatsiooni loomine ning võimekus, sh. maksta treeneritele tööst eest väärilist palka, sõltub olulisel määral kohalike omavalitsuste sporditoetustest.

NB! Vt eelmine tabel!

Spordi rahastamine -spordialaliidud

1989. aastast spordialakeskse spordijuhtimise suund.

Avaliku sektori keskvõimu ja EOK toetused liitudele:

Aasta	Toetused kokku
2013	9,136
2012	8,913
2011	8,495
2010	8,110
2009	8,248
2008	10,927
2007	9,094
2006	7,670
2005	6,453
2004	5,788
2003	5,375

Spordi rahastamine -spordialaliidud

Spordikorralduse ja –saavutuste sõltub paljuski spordialaliitude tegutsemissootlikkusest.

Tegutsemissootlikkus on tugevas seoses spordiliitude subsiidiumide ja rakendatud asjatundjatega.

NB! Vt eelmine tabel!

Spordi rahastamine -spordiklubid

Aasta	klubid	harrastajad	noored	KLUBIDE TULUD	sh INIMESTELT	sh KOV
2012	1 744	130 839	76 066	56,114	19,976	10,210
2011	1 692	129 402	72 873	49,006	17,997	8,324
2010	1 629	129 839	68 941	43,266	13,606	7,623
2009	1 603	133 136	69 818	43,515	12,352	9,242
2008	1 528	130 763	71 335	46,920	11,090	10,254
2007	1 519	148 668	71 932	42,523	9,374	9,301
2006	1 521	153 875	74 450	34,719	7,164	7,858
2005	1 599	152 242	69 066	31,358	4,469	7,187
2004	1 513	142 429	69 142	27,032	3,967	5,998
2003	1 327	121 757	60 231	20,625	2,377	5,145
2002	1 038	100 876	49 198	16,068	1,765	3,846
2001	1 056	109 416	58 886	13,409	1,274	3,534
2000	866	79 802	37 483	6,540	0,678	1,643

Spordi rahastamine -spordiklubid

Spordiklubide arv on pärast vohavat kasvu kerges tõusus, harrastajate arv stabiliseerub, noorte (19a) harrastajate arv kasvutrendis.

Klubide tulud arvestatavas tõusujoones, üksikisikute tasud ja maksed on kasvanud viimase 13 aastaga 30x

Klubide jätkusuutlikkuse, eelkõige noortega tegelemise tagamiseks, on tarvilik tõsta avaliku sektori toetust.

NB! Vt eelmine tabel!

TREENERID

Treenerikutse väärtustamine, vääriline ja aus tasustamine peab saama meie noorte spordiõpetuse aluseks.

- Eesti spordiregistri kogutud andmete põhjal tegutses 31.12.2012 seisuga spordiklubides 4248 treenerit, neist 464 põhikohaga, 678 töövõtu- või käsunduslepinguga ja 3106 tasustamata.
- Põhikohaga ja lepingute aluselt töötavate treenerite tööjõukulud olid 2012.a. 5,678 miljonit eurot, ehk 414,3 eurot ühe isiku kohta kuus (309 eurot keskmise brutopalgana kuus).

TREENERID

Kultuuriministeerium viis koostöös Spordikoolituse ja –Teabe SA ning Maksu- ja Tolliametiga läbi analüüsi, milles uuriti spordiklubides tegutsevate treenerite tehtud sotsiaalmaksuga maksustatud väljamakseid vahemikus 01.01.2012 kuni 31.05.2013. Uuriti 3565 treenerit. Uuringust jäeti kõrvale FIE-na tegutsevad isikud. Analüüsi tulemused olid järgmised:

STIPENDIUMID

37% treeneritest (1320) on saanud sotsiaalmaksuga maksustatud väljamakseid spordiklubi poolt;

spordiklubide poolt treeneritele tehtud sotsiaalmaksuga maksustatud väljamaksed jagunevad brutomaksete alusel:

- vahemikus 1 – 300 eurot kuus 41% spordiklubi makstud väljamaksetest treeneritele (547),
- vahemikus 301 – 800 eurot kuus 45 % spordiklubide makstud väljamaksetest treeneritele (578),
- üle 800 euro kuus 15% spordiklubide makstud väljamaksetest treeneritele (195).

0,5% treeneritest (17) on saanud tulumaksuga maksustatavat ja deklareeritud stipendiumi spordiklubidest;

75% treeneritest (2684) on saanud sotsiaalmaksuga maksustatud väljamakseid teiste tööandjate poolt;

13% treeneritest (480) on saanud sotsiaalmaksuga maksustatavaid väljamakseid ainult spordiklubide poolt;

11% treeneritest (401) ei ole saanud sotsiaalmaksuga maksustatud väljamakseid mitte ühegi tööandja poolt;

TREENERID

Veel üks uuring:

Kultuuriministeerium viis koostöös Spordikoolituse ja –Teabe SA-ga läbi analüüsi, milles võeti aluseks Eesti treenerite registris olevate 5 ja kõrgema tasemega treenerite, kes tegelevad laste ja noortega (19a), töökoormus klubides ja spordikoolides.

Uuringu kokkuvõtlikud tulemused olid järgmised:

TREENERID

Noortega tegelevad 5 – 7 tasemega treenerid

töökohti	1178	isikuid	965
----------	------	---------	-----

sh need, kelle töökoormus vähemalt 12 akad. tundi/nädalas

töökohti	699	isikuid	612
----------	-----	---------	-----

sh need, kelle töökoormus vähemalt 24 akad. tundi/nädalas

töökohti	309	isikuid	281
----------	-----	---------	-----

sh need, kelle töökoormus vähemalt 36 akad. tundi/nädalas

töökohti	97	isikuid	94
----------	----	---------	----

STIPENDIUMID SPORDIS

Mida teha?

- Senise stipendiumite maksmise süsteemi jõuline, kiire ja ilma kompenseeriva mehhanismita ümber korraldamine lähtuvalt uuest stipendiumi definitsioonist võib mõtlematu käitumise korral tuua endaga kaasa järgmised tagajärjed:
- **suur osa treenereid lõpetab tegutsemise;**
- **paljud seni juba traditsiooniks saanud spordivõistlused jäävad korraldamata;**
- **laste ja noorte spordiharrastuse oluline vähenemine** (lastevanematele spordi harrastamise osalustasu tõus, mis muutub paljudele ülejõukäivaks).

Kompensatsioonimehhanismide loomine, sihtfinantseerimine

TREENERID

Võimalikud ettepanekud:

Koalitsioonileping: noorte saavutussport-treenerid 50+50 põhimõte

Treener kui kultuuritöötaja

kõrgharidusega täistööajaga töötava kultuuritöötaja kuu brutotöötasu on vähemalt 700 eurot

Treener kui haridustöötaja

pedagoogi töötasu alammäär (bruto) on vähemalt 715 eurot kuus.

TREENERID

Võimalikud arvutused 5, 6, 7 EKR taseme noortetreeneri osas:

Vähemalt 6 t/n = 479 töökohta

Vähemalt 12 t/n = 390 töökohta

Vähemalt 24 t/n = 309 töökohta

$24 \rightarrow 1,0 \times 309 \times 700 \times 1,34 \times 12 \times 50\% = 1\,739\,052.- \text{ €}$

$12 \rightarrow 0,5 \times 390 \times 700 \times 1,34 \times 12 \times 50\% = 1\,097\,460.- \text{ €}$

$6 \rightarrow 0,25 \times 479 \times 700 \times 1,34 \times 12 \times 50\% = 673\,953.- \text{ €}$

$= 3\,510\,465.- \text{ €}$

Aga, sellest sotsiaalmaks 890 715.- €

tulumaks 550 148.- €

STIPENDIUMID

Mida teha?

Stipendiumi sõnastamine õigusaktides:

Stipendium on teadmiste või oskuste omandamiseks, võimete arendamiseks ning loomingulise või teadusliku tegevuse soodustamiseks makstav tulevikku suunatud toetus.

Stipendiumina ei käsitata väljamakset, mille eesmärk on juba toimunud või tulevikus toimuva tegevuse tunnustamine või tasustamine, või mille tegemisega väljamakse tegija omandab õigused teosele

Tulumaksuvaba stipendiumi maksuvaba piirmäära kehtestamine.

Tulumaksuvabade stipendiumite deklareerimiskohustuse loomine.

Tulumaksusoodustustega MTÜ/SA nimekirjast kustutada stipendiumite väärkasutajad